

Archivácia dát – dôležitá podmienka euro konverzie

Rastislav Chudík

Rastislav_chudik@tempest.sk

Či už klopanie eura na dvere spôsobuje alebo nespôsobuje zodpovedným vrásky na čele, môžeme takmer s istotou tvrdiť, že bude stále hlučnejšie a intenzívnejšie.

Vo väčších organizáciách euro projekty už bežia, dokonca sa nachádzajú v pokročilých štádiách. Podľa rozsahu problematiky môžeme konštatovať, že euro konverzia sa netýka iba bánk a verejného sektora, ale aj všetkých podnikateľských subjektov. Prechod na spoločnú európsku menu nie je výlučne záležitosťou pracovných postupov a podnikateľskej stratégie, ale aj pripravenosti informačných technológií (IT) či informačných systémov (IS). V istých kruhoch sa môžeme stretnúť aj s názorom, že prechod na euro je iba vecou IT oddelení. Euro team, analýza, implementačný plán, testovanie a „go live“ spolu s komunikáciou patria medzi jasné míľniky na ceste k euru.

Okrem procesného pohľadu na IT môžeme projekt prechodu na jednotnú európsku menu rozdeliť do dvoch okruhov – informačné systémy a IT infraštruktúra. Úlohou informačných systémov je zabezpečiť prácu v slovenských korunách pred konverziou a v eurách po nej, podporovať duálne zobrazovanie cien, ako aj prácu v dvoch menách v situáciách, keď je to potrebné. Je známe, že problematika pripravenosti informačných systémov spočíva v identifikácii dotknutých systémov a operácií, následne v analýze, v príprave samotných zmien, testovaní a ostrej prevádzke. Menej sa diskutuje o pripravenosti IT infraštruktúry, na ktorej systémy bežia.

SPRACOVANIE HISTORICKÝCH DÁT

Infraštruktúra, najmä z pohľadu uskladnenia a archivácie dát, zohráva jednu z podporných úloh eurokonverzie. Súčasťou projektu prechodu na euro je spracovanie historických dát a vytvorenie testovacieho prostredia, čo má priamy vplyv na infraštruktúru. Rozhodnutie o množstve a spôsobe archivácie týchto dát je na konkrétnych organizáciách. Ak organizácie pracujú s historickými analýzami a trendmi, odporúča sa dáta skonvertovať na euro. V ostatných prípadoch je možné uchovávať dáta v pôvodnej mene. Z pohľadu objemu uskladnených dát možno predpokladať istý nárast, ktorý je všeobecne odhadovaný po skúsenostiach starých členských krajín EÚ na 10 – 15 %. Príčinou je organický rast dát spojený s prípravou konverzie a samotným prechodom spolu s nárastom v súvislosti s reportingom, resp. potrebou výstupov. Pri pohľade na dostupnosť dát môžeme konštatovať, že k istej množine údajov potrebujú aplikácie pristupovať veľmi rýchlo a často. Môže ísť o databázy, kde sú uskladnené dáta z aktuálneho roku a užívatelia ich používajú často. Napríklad bežné denné operácie v informač-

nom systéme SAP alebo iných, ktoré súvisia s riadením zásob a majetku alebo s fakturáciou a účtovníctvom. Na druhej strane historické dáta, ktoré nie sú používané často, môžu byť uskladnené s nižšou rýchlosťou prístupu. Povedzme údaje a informácie spred roku 2000 alebo výstupy zo zriedkavých operácií na informačných systémoch. Takýto spôsob úschovy umožňuje hierarchický storage manažment (HSM), kde časť dát je uložená na diskových poliach a časť na páskových knižniciach. Takto nastavenou infraštruktúrou môžu organizácie predísť problémom pri ostrej konverzii dát a zabezpečiť si tak kontinuitu procesov v prípade výpadkov.

TESTOVACIE PROSTREDIE

Ďalšou dôležitou časťou prechodu na jednotnú európsku menu z pohľadu IT je spomínané testovacie prostredie. Opäť je známe, že testovať by sme mali každý jednotlivý IS, a to z pohľadu funkčného, regresného a integračného. Teda testovať všetky transakcie, do ktorých vstupuje euro alebo ich ovplyvňujú. Základom testovania je jeho stratégia, no dôležitou súčasťou je aj bug-fixing, resp. oprava

chýb. Pre testovanie operácií spojených s eurokonverziou je potrebné vytvoriť testovacie prostredie, či už fyzicky vyčlenené aplikačné a databázové servery alebo virtuálne vytvorené prostredie. Virtualizačnými nástrojmi môžeme na jednom serveri vytvoriť viac virtuálnych, a tak nasimulovať podmienky pre testovanie akoby na oddelenej infraštruktúre. Testovacie prostredie kladie nároky na infraštruktúru a jej správu, teda aj na procesný rámec.

Konverzia na euro je komplexný a zložitý proces. Jednou z jeho častí je pripravenosť IT na zmeny. Infraštruktúra ako také v ňom hrajú jednu z rolí a podcenenie pripravenosti infraštruktúry popri informačných systémoch a procesoch by mohlo spôsobiť problém. Prechod na euro je z pohľadu IT aj dobrou príležitosťou na zamyslenie sa nad konsolidáciou a užitím IT infraštruktúry pre flexibilnejšiu podporu biznisu organizácie prostredníctvom IT. Zároveň je dobrou príležitosťou pre implementáciu štandardov – best practices – ako ITIL, COBIT alebo „regulatív“ ako prichádzajúci SOX (Sarbanes-Oxley law), príp. Basel II, ktorý je už v platnosti pre bankový sektor. ■